

ŚMIERĆ BLISKIEJ OSOBY – KROK PO KROKU

Jak załatwić pogrzeb? Jakie procedury pokonać, jakie dokumenty są niezbędne ?

Formalności krok po kroku

Karta zgonu

To podstawowy dokument, o który musimy się postarać, gdy umiera ktoś bliski. Bez niego nie będziemy mogli pochować zmarłego, nikt nie przetransportuje nam zwłok do kostnicy miejskiej, żaden urząd stanu cywilnego nie wystawi też aktu zgonu. Wypisanie karty jest bezpłatne.

Gdy śmierć nastąpiła w domu z przyczyn naturalnych, naszym obowiązkiem jest wezwanie na miejsce lekarza rodzinnego lub pogotowia (pod nr tel. 999 lub 112 z telefonu komórkowego). To lekarz, który potwierdzi zgon, jest zobowiązany do wystawienia karty zgonu. Pamiętajmy, że pogotowie nie ma prawa zbywać nas wypisaniem jedynie tzw. karty informacyjnej, a po kartę zgonu odesłać nas do lekarza rodzinnego.

Gdy bliski zmarł w szpitalu, kartę wystawia lekarz opiekujący się pacjentem. Nie zapomnijmy jej odebrać. Od tej chwili rodzina czy bliscy zmarłego są zobowiązani do odebrania zwłok ze szpitalnej kostnicy. Mija 10 minut od otrzymania przykłej wiadomości, a już dostajesz telefon z zakładu pogrzebowego, który chce zająć się pochówkiem? Pamiętajmy, że informowanie zakładów pogrzebowych przez pracowników szpitala o śmierci pacjenta i podawanie danych bliskich jest nielegalne. Możemy skorzystać z usług zakładu, który się zgłosił, ale nie musimy. Wybór należy tylko do nas.

Jeśli śmierć nastąpiła w wyniku wypadku lub przestępstwa, wezwany do zmarłego lekarz może odmówić wystawienia karty zgonu i zdecydować o przewiezieniu zwłok do zakładu medycyny sądowej. W takiej sytuacji musimy się liczyć z tym, że sprawę odebrania zwłok będziemy musieli skonsultować z policją lub prokuraturą. Kartę zgonu wystawi wówczas lekarz, który na zlecenie policji lub sądu, dokonał oględzin lub sekcji zwłok.

Zakład pogrzebowy

Posiadając kartę zgonu, zawiadamiamy zakład pogrzebowy (zwykle wystarczy telefon), który przewiezie ciało zmarłego do swojej chłodni lub kostnicy miejskiej. W Internecie znajdziemy adresy zakładów pogrzebowych. Takie instytucje działają też w pobliżu szpitali i na cmentarzach. Możemy skorzystać z usług zakładu, który pomoże nam załatwić pozostałe formalności związane z organizowaniem pogrzebu. Pamiętajmy, by podpisać z nim umowę z dokładnym wyszczególnieniem cen usług, za które będziemy płacić.

Co ustalić z zakładem pogrzebowym ?

Z zakładem ustalimy datę pogrzebu lub kremacji, wybór cmentarza i miejsce pochówku, wybór trumny oraz rodzaj obrządku religijnego lub szczegóły pogrzebu świeckiego. Pracownicy firmy pomogą nam również w załatwieniu aktu zgonu i zasiłku pogrzebowego, choć po zaświadczeniu i tak będziemy musieli udać się osobiście.

Tylko od nas zależy, na jakiego rodzaju usługi decydujemy się z całej oferty firm pogrzebowych. Możemy wybrać tylko trumnę i zamówić kondukt żałobny, możemy też zlecić firmie zorganizowanie wszystkiego - od zakupu ubrania dla zmarłego, umycie go i uczesanie, poprzez zapewnienie wieńców, wydrukowanie klepsydr i zamówienia nekrologów w prasie.

Idąc do zakładu pogrzebowego, musimy zabrać ze sobą:

- wystawioną przez lekarza kartę zgonu,
- dowód osobisty zmarłego,
- zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu, a gdy zmarły był emerytem czy rencistą, ostatni odcinek renty lub emerytury.

Są różne formy płacenia za usługę. Możemy zapłacić gotówką, kartą lub przelewem, możemy też wystawić zakładowi upoważnienie, na podstawie którego będzie on mógł odebrać należność za przygotowanie pogrzebu z zasiłku pogrzebowego wydawanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Warunek jest jeden: zmarły musi być ubezpieczony lub w chwili śmierci pozostawać na utrzymaniu osoby ubezpieczonej.

***

Pamiętajmy jednak, że część spraw i tak będziemy musieli przeprowadzić osobiście. Zakład pogrzebowy nie załatwi za nas sprawy nabożeństwa żałobnego oraz pochówku na cmentarzu wyznaniowym. O tych sprawach będziemy musieli rozmawiać bezpośrednio z księdzem. Podobnie jest w sprawie wykupu kwatery na cmentarzu komunalnym.

***

Jeśli naszą wolą jest, by zmarły do czasu pogrzebu przebywał w domu, a organizację pogrzebu chcemy załatwić sami, pamiętajmy, że musimy pochować zgodnie z rozporządzeniem ciało najpóźniej po 72 godzinach od chwili śmierci, a temperatura pomieszczenia nie przekraczała 10 ° C . Gdy jest to niemożliwe, naszym obowiązkiem jest przewieźć ciało do kostnicy miejskiej lub kostnicy zakładu pogrzebowego. Gdy osoba bliska zmarła na chorobę zakaźną, pochówek musi się odbyć w ciągu 24 godzin od chwili śmierci.

Przygotowaniami do pogrzebu możemy zająć się osobiście, a w zakładzie pogrzebowym możemy tylko kupić trumnę. We własnym zakresie możemy ubrać i przygotować zmarłego do pochówku (mycie, golenie, czesanie, makijaż, ubranie). Nekrolog załatwimy bezpośrednio w wybranej gazecie, a wieńce czy wiązanki zamówimy w kwaciarni. Wtedy koszty pogrzebu na pewno będą niższe.

Akt zgonu

Akt zgonu jest potrzebny do otrzymania zasiłku pogrzebowego, załatwienia spraw spadkowych i związanych z wypłatą ubezpieczenia na życie. Dlatego musimy go załatwić jak najszybciej po śmierci bliskiego. Akt wystawia urząd stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce zgonu.

Pamiętajmy o zabraniu ze sobą: **dowodu osobistego zmarłego, karty zgonu, książeczki wojskowej (gdy mężczyzna zmarł przed 50. rokiem życia), odpisu aktu urodzenia (gdy zmarło dziecko) oraz podania o wydanie trzech odpisów aktu zgonu.** Urzędnik zażąda też do wglądu naszego dowodu osobistego, a gdy wnosimy o wydanie aktu zgonu współmałżonka, może zechcieć zobaczyć również akt małżeństwa. Gdy śmierć nastąpiła w wyniku wypadku lub przestępstwa, a sprawą zajmują się organy ścigania, zabierzmy ze sobą informację na ten temat z prokuratury lub policji.

Zgon należy zgłosić w urzędzie najpóźniej w ciągu trzech dni od dnia śmierci. Gdy nasz bliski zmarł w wyniku choroby zakaźnej, zgłoszenie powinno nastąpić najpóźniej po 24 godzinach. Obowiązek zgłoszenia mają, w kolejności: małżonek lub dzieci zmarłego, najbliżsi krewni lub powinowaci, współlokatorzy zmarłego, osoby, które znalazły zwłoki lub świadkowie śmierci, administrator domu, w którym nastąpił zgon. Jeżeli do śmierci doszło w szpitalu, do zgłoszenia zobowiązany jest szpital. Pamiętajmy jednak, że wniosek o wydanie aktu zgonu i tak będziemy musieli złożyć osobiście. Od 1 stycznia 2007 r. wydanie trzech pierwszych odpisów skróconych aktu zgonu jest bezpłatne.